ružinovské
echo
www.ruzinovskeecho.sk
6/2025
mesačník mestskej časti Ružinov

DIGITÁLNE DVOJČA

STAVEBNÁ UZÁVERA PRI ZLATÝCH PIESKOCH

INFORMÁCIE PRE UKRAJINCOV

Milí susedia, vážení Ružinovčania,

v čase, keď píšem tento úvodník, Slovenskom rezonuje kauza petržalského úradu, kde jeden zo zamestnancov spreneveril viac než 2 milióny eur zo mzdového fondu a starosta Ján Hrčka kvôli tomu odstúpil.

Nechcem sa tváriť, že u nás by sa niečo také stať nemohlo, no museli by sa „spiknúť“ aspoň štyria riadiaci a navzájom nezávislí zamestnanci, vrátane prednostu, čo je takmer vylúčené. Mzdový systém je prepojený s dochádzkovým, takže ak by chcel niekto vyplatiť mzdu „čiernej duši“, musel by ju celý mesiac „odpípavať“ pri príchode a odchode. Podobne ako objednávky a faktúry, každá mzda u nás prechádza kontrolou šiestich očí, nemá ju na starosti len jeden zamestnanec. Nesúlad medzi vyplácanými čistými a hrubými mzdami rieši počítačový program, nemusí to kontrolovať starosta. Dodatočné kontrolné systémy sme zaviedli aj v rámci systému tzv. protikorupčného ISO, ktorý sme v Ružinove zaviedli ako jedny z mála na Slovensku.

Nebolo to ale vždy takto. Keď som sa pred šiestimi rokmi stal starostom, mzdy kolegyne počítali ručne, a potom ich vytlačené na papieri odniesli na ekonomické oddelenie na úhradu. Kontrolné systémy, automatizácia, to všetko sme museli dobudovať a mimo úrad to nikoho nezaujíma. Oveľa jednoduchšie je vyliať asfalt na cestu či posadiť strom. Vedenie úradu si však vyžaduje v prvom rade obrovské množstvo práve takejto práce - nastaviť systémy, aby všetko fungovalo bez ohľadu na to, kto je práve starostom a či sa dá konkrétnemu zamestnancovi veriť.

Aj keď teda vždy môže dôjsť k zlyhaniu jednotlivca, stojím si za tým, že podobného prípadu, ako sa stal v Petržalke, sa u nás báť nemusíte.

Váš starosta

INOVÁCIE

DIGITÁLNE „DVOJČA“ A ÚSPORA ENERGIÍ

Vytvorenie digitálneho dvojčaťa budovy, zlepšenie pobytových parametrov a zvýšenie úspor energií - to je cieľ hackathonu s názvom “Inovácie pre Ružinov - Od digitálneho dvojčaťa k energetickej efektívnosti”, ktorý bude 23. a 24. mája 2025.

Po troch rokoch a projektoch v regiónoch na celom Slovensku prichádza Hacknime.to aj do Ružinova. Mladé talenty a odborníci na zvolené témy sa stretli už 17-krát. Spoločne priniesli digitálne a inovatívne riešenia do verejnej správy, aby sa tak zvýšila efektivita procesov a zároveň zlepšila kvalita digitálnych služieb občanom. Koncom mája (tesne po uzávierke tohto čísla Ružinovského Echa) sa zídu poslednýkrát a venovať sa budú práve našej mestskej časti.

Ružinov chce vďaka hackathonu nájsť inovatívny spôsob, ako zvýšiť komfort občanov, keď si prídu vybavovať veci na miestny úrad. Druhou oblasťou, ktorej sa venuje, je zníženie spotreby energie v budove mestskej časti. Tá bola totiž postavená v 80-tych rokoch minulého storočia a to sa odráža aj na tom, aké sú jej limity.

Na hackathon sa mohli prihlásiť jednotlivci a tímy zo všetkých oblastí, vrátane IT, inžinierstva, dizajnu a podnikania a vzhľadom na zadanie sa odporúča aj pozícia odborníka na energetickú efektívnosť. Za 36 hodín hackovania, ktoré čaká na tímy, tak získajú nielen cenné skúsenosti. Pripravená je aj finančná odmena - v celkovej výške 6-tisíc eur - pre tých, ktorí sa umiestnia na prvých troch priečkach. Zvykom je aj udelenie Ceny poroty. Očakávame, že hackeri prinesú nápady a riešenia, ktoré pomôžu ružinovský úrad pretvoriť na smart budovu 21. storočia.

Hacknime.to je projekt z dielne Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, ktorý vzniká s podporou Campus Innovation Hub. Projekt je financovaný z prostriedkov mechanizmu Plánu obnovy a odolnosti SR.

KALENDÁR

4. jún	Poslanecké stredy 16:30 – 17:30 **Monika Ďurajková** (Prievoz)
11. jún	Poslanecké stredy 16:30 – 17:30 **Marcela Kulifajová** (Štrkovec)
18. jún	Poslanecké stredy 16:30 – 17:30 **Vladimír Sirotka** (Ostredky)
25. jún	Poslanecké stredy 16:30 – 17:30 **Peter Strapák** (Trnávka)

Stretnutia s poslancami sa konajú v priestoroch MÚ na Mierovej 21.

DETSKÉ IHRISKO

MIESTO, KDE SAMÔŽU HRAŤ VŠETKY DETI

Na inkluzívnom detskom ihrisku na Budovateľskej ulici sa môžu spoločne hrať všetky deti - zdravé aj tie so zdravotným znevýhodnením. Po rekonštrukcii je ihrisko opäť otvorené.

Užívať si radosť, zábavu a bezstarostnosť by si na ihrisku mali všetky deti bez rozdielu. Stretnúť sa môžu na Budovateľskej ulici. Ihrisko, ktoré sa rekonštruovalo od vlaňajšieho decembra, je už opäť otvorené. Za päť mesiacov prešlo kompletnou obnovou, čím vznikol úplne bezbariérový priestor.

Pôvodná drevená štiepka, ktorá sa už prepadala, je odstránená, nahradil ju špeciálny povrch z mäkkej liatej gumy. Určite ju ocenia rodičia všetkých detí - najmä tých s poruchami pohybového aparátu. Jemné „pérovanie“ uľahčí chôdzu a presun k jednotlivým hracím prvkom, ktorých je dostatok pre zdravé aj hendikepované deti.

Veľké pieskovisko s ochranou pred slnkom je hneď vedľa špeciálneho vyvýšeného pieskoviska, kde sa môžu hrať aj deti na vozíčkoch. Na špeciálnom hniezde (hojdačke) s bezpečnostnými popruhmi sa dá pripútať aj väčšie dieťa. Na bezbariérový kolotoč môžu spoločne nastúpiť všetky deti - aj tie v kočíku alebo na vozíku. Edukačné panely sú určené aj pre deti s poruchami autistického spektra a na zapustených trampolínach môžu skákať aj tí, ktorí majú aj pohybové problémy. Na sedemvežovej hernej zostave s tieniacimi plachtami či lanovej lezeckej dráhe sa môže hrať viac detí naraz. Nové sú aj hracie prvky v Braillovom písme pre deti, ktoré majú problémy so zrakom.

Ihrisko sa rozprestiera na ploche vyše 1 100 m^2, okolo pribudlo 130 kríkov a 10 stromov, nový mobiliár, oplotenie, či skosené hrany pre ľahší pohyb v okolí ihriska. Celková investícia sa vyšplhala na 400-tisíc eur a všetky herné prvky majú bezpečnostný certifikát a spĺňajú bezpečnostné normy.

Zrekonštruované je aj vedľajšie športovisko, kde sa dá hrať futbal a basketbal. Pribudli nové siete aj nové oplotenie.

Rekonštrukcia DI Budovateľská sa realizovala s finančnou podporou zdravotnej poisťovne Dôvera.

RUŽINOVSKÁ PRÁVNA PORADŇA

SENIORI

LEGAL

JUDr. Lucia Krošláková a **Mgr. Dušan Krošlák** - advokáti
registrácia: **0948 759 488** (stredy 15:00 – 17:00)
konzultácie: prvý utorok v mesiaci

Dôležité: Právna poradňa poskytuje len prvotné posúdenie problému. Ďalšie zastupovanie (ak bude potrebné) si občan musí dohodnúť s právnikom podľa vlastného výberu, resp. (v prípade hmotnej núdze) v Centre právnej pomoci.
Advokátska kancelárie poskytuje mestskej časti svoje služby bez nároku na akýkoľvek honorár.

MISIA 2025

Vo štvrtok 12. júna už po trinásty raz vysadnú desiatky obľúbených hercov, spevákov, športovcov, moderátorov, vedcov a ďalších známych osobností na bicykle v rámci projektu Misia - aby bol svet lepší. Aj tento rok štartujú z našej Miletičky a každému, kto sa rozhodne prispieť na tento charitatívny projekt a pomôcť konkrétnym deťom, osobne prinesú certifikát. Informácie o tom, komu bude tento rok zbierka venovaná ako aj zoznam osobností, ktoré si môžete „objednať", nájdete aj na sociálnych sieťach mestskej časti.

Akcia sa koná pod záštitou mestskej časti Bratislava - Ružinov.

SERVIS PRE RODINY

PRÍSPEVKY NA LETNÉ A INTEGRAČNÉ TÁBORY

Blížia sa letné prázdniny a väčšina rodičov už má hlavu v smútku z toho, ako deťom zmysluplne vyplniť voľný čas. Mestská časť aj tento rok ponúka možnosť uchádzať sa o príspevok do výšky 250 eur, resp. až do 350 eur v prípade integračných pobytov. Kto a ako o ne môže požiadať?

Príspevok na pobytový alebo denný letný tábor podľa vlastného výberu do výšky 250 eur na dieťa (podľa reálneho poplatku za tábor) je určený rodinám v náhlej alebo hmotnej núdzi, ktoré majú jedno alebo viac detí. Žiadosť o príspevok môže podať zákonný zástupca dieťaťa, ktorý má trvalý pobyt v Ružinove, na dieťa vo veku 7 - 14 rokov, maximálne dvom deťom z jednej rodiny.

Doklady k žiadosti

K žiadosti je potrebné doložiť dokumenty, ktoré preukazujú jeho oprávnenosť, najmä rozhodnutie o hmotnej núdzi z ÚPSVaR, skutočnosti preukazujúce stav náhlej núdze, či viacdetnosť rodiny a doklad o zaplatení tábora. Príspevok môže byť poskytnutý iba v prípade, že zákonní zástupcovia nemajú záväzky a dlhy voči mestskej časti, resp. majú dohodnutý splátkový kalendár a dodržiavajú ho pravidelnými splátkami.

Integračný tábor

Mestská časť tiež poskytuje aj príspevky na integračné letné táborové pobyty podľa vlastného výberu pre deti s preukazom ŤZP so sprievodcom, až do výšky 350 eur. Spolu so žiadosťou o príspevok musí oprávnená osoba priložiť dokumenty, ktoré preukazujú oprávnenosť poskytnutia príspevku, najmä preukaz ŤZP-S a doklad o zaplatení. Aj v tomto prípade je podmienkou pre poskytnutie príspevku trvalý pobyt v Ružinove a to, že žiadateľ nemá dlhy voči mestskej časti (resp. ich pravidelne spláca). Podrobnejšie informácie: katarina.pracharova@ruzinov.sk, resp. +421 2 48 284 285 (v *čase úradných hodín).*

PRAVIDLÁ PRE VÝSTAVBU

STAVEBNÁ UZÁVERA PRE MOKRÁŇ ZÁHON

Najznámejšia bratislavská záhradkárska osada bola okrem exkluzívnej lokality známa aj niečím iným – množstvom prípadov, kedy si ľudia minidomček na skladovanie nástrojov na prácu v záhradke menili na priestranné stavby na celoročné užívanie.

Takýmto kreatívnym nápadom bude koniec. V lokalite Mokráň Záhon platí na základe rozhodnutia Regionálneho úradu pre územné plánovanie a výstavbu stavebná uzávera.

V súčasnosti nie je možné povoliť v tomto území žiadnu novú stavbu, ak už nie je v procese konania (ak nemá vydané minimálne súhlasné záväzné stanovisko obce). Toto rozhodnutie sa netýka udržiavacích prác, nie je však možné rozširovať ich.

Aké budú ďalšie kroky? Do 9. júna 2025 prebieha prerokovanie konceptu riešenia pre územný plán tejto zóny, ktorý navrhne pravidlá, čo sa tu stavať môže a čo nie. Koncept je predložený v dvoch variantoch, v našom prípade základný rozdiel je miera zastavanosti - buď najviac 15 % alebo najviac 20 % pozemku.

Mestská časť navrhuje aj pravidlá pre maximálny objem novej výstavby (nemôže sa stať, že niekto spojí niekoľko pozemkov a postaví na nich haciendu), stavebné čiary (stavby musia byť situované približne uprostred pozemku, aby niekto nemohol postaviť chatu na kraji, oddeliť druhú polovicu pozemku a postaviť tam druhú chatu), maximálny počet drobných stavieb na pozemok (najviac jeden prístrešok pre autá či altánok) a podobne.

Ak nenastanú žiadne komplikácie, do konca roka by mohol byť k dispozícii finálny návrh územného plánu zóny, ktorý by tak mohol byť schválený na jar budúceho roka. Vtedy by začali platiť nové pravidlá a stavebná uzávera by automaticky zanikla.

Stavieb (dokončených či rozostavaných), ktoré sú legálne a majú všetky povolenia, sa zmena nijako nedotkne. Majitelia čiernych stavieb, ktoré sú už dokončené a vedia preukázať, že do konca marca tohto roka boli aj sústavne užívané, majú stále (aj počas platnosti stavebnej uzávery) možnosť požiadať o ich legalizáciu podľa § 140 d) stavebného zákona. Musia však splniť všetky podmienky, ktoré zákon ukladá, inak budú ich stavby určené na odstránenie.

Majitelia čiernych stavieb, ktoré do konca minulého mesiaca ešte dokončené neboli, musia počkať na to, ako bude vyzerať nový územný plán zóny - následne ich môžu buď povoliť a postaviť v súlade s jeho pravidlami, alebo ich budú musieť odstrániť.

Koncept riešenia pre Územný plán zóny Zlaté piesky, záhradkárska osada je k dispozícii na webe mestskej časti (miestny úrad, územné plánovanie).

NA SKOK Z RUŽINOVA RASTIE NOVÁ ŠPORTOVO-NÁKUPNÁ DESTINÁCIA

Športovo ladené obchodné centrum v pešej blízkosti Národného futbalového štadióna - oc tehelko, sa rozrastá o širšiu ponuku nových prevádzok. Na skok z Ružinova tak rastie zaujímavá, športovo-nákupná destinácia, ktorá stojí za návštevu. Prináša nielen špičkový športový sortiment, ale i kvalitné služby a bohatú ponuku v oblasti gastra. Reaguje tak na dopyt zákazníkov, smerujúci hlavne ku pestrosti a kvalitnej ponuke služieb. Na svoje si prídu milovníci slovenskej i talianskej kuchyne, street food alebo kvalitnej kávy. To všetko s bezproblémovým parkovaním v priestoroch podzemnej garáže nákupného centra.

Pestrá ponuka prevádzok len pár minút z Ružinova

S príchodom nových gastro prevádzok a služieb rozširuje obchodné centrum na Tehelnom poli možnosti pre svojich návštevníkov, ako tráviť čas v jeho priestoroch. Do svojho portfólia privítalo napríklad niekoľko nových prevádzok. Miesto, ktoré tak donedávna slúžilo prevažne na rýchle nákupy, dnes ponúka omnoho viac - od pestrej ponuky služieb až po kvalitnú gastro zónu.

„Teší nás, že sa rozrastá naša rodina prevádzok, prostredníctvom ktorých prinášame návštevníkom kvalitný zážitok, a to či už v podobe pestrej ponuky v oblasti gastra, potravín alebo kvalitných služieb s rôznym zameraním. V neposlednom rade nás rovnako tak teší prítomnosť prevádzok, ktoré svojím sortimentom prinášajú našim zákazníkom špecializovanú ponuku a poradenstvo, ako je to napríklad v prípade u nás dostupného športového tovaru, čím zároveň podčiarkujeme naše zameranie, ako aj blízkosť Národného futbalového štadióna," hovorí Natália Hercegová, projektová manažérka oc tehelko.

Rozrastajúce sa centrum tak prináša rad nových prevádzok, ako napríklad kvalitnú reštauráciu Certo, kde sú oddaní kvalite, autentickým chutiam a prvotriednym surovinám. Šéfkuchári prevádzky s vášňou pripravujú zážitkové jedlá skutočnej chuti Talianska.

Chuť talianskej kuchyne ponúka aj novootvorená prevádzka Pizza Forza, ktorá okrem výbornej pizze, servíruje i skvelé šaláty či cestoviny. Navyše, v obedovom čase je pre návštevníkov k dispozícii aj denné menu.

V prípade preferencie slovenskej kuchyne a street food, privítate zase po novom otvorenú prevádzku The Blue Champs. Nedávno otvorená piváreň prináša jedinečné spojenie moderného dizajnu s pravou športovou atmosférou. Okrem remeselných pív ponúka širokú škálu jedál - od klasických pivných špecialít až po pestrý výber streetfoodových pochúťok.

Kvalitné služby pod jednou strechou, na skok z domu

V rámci centra vybavíte i kaderníctvo, nechtové štúdio, lekáreň, alebo aj čistiareň, ktorá aktuálne pribudla v priestoroch centra. Moderná čistiareň EcoClean ponúka profesionálne čistenie a starostlivosť o odevy pomocou technológie ekologického mokrého čistenia (Soft Wash®). Postará sa dokonca aj o športovú obuv a prilby.

Za zmienku stojí aj vlajková loď spoločnosti COOP Jednota Slovensko, predajňa potravín Tempo - moderná prevádzka ponúka, mimo iné, široký sortiment kvalitných slovenských po-

travín. Samostatnou kategóriou sú prémiové športové značky, ktorých širokú ponuku prináša Najšport - oficiálny predajca prémiových značiek, a to od lyží, skialpov a snowboardov až po bicykle, elektro bicykle a športové oblečenie. K tomu ponúka servis, testovanie výstroja, požičovňu aj bazár. Osobný kontakt a poradenstvo robia z nákupu zážitok.

Dostupnosť obchodného centra je pritom bezproblémová, a to či už sa rozhodnete pre návštevu na peši, MHD alebo autom, kedy vodiči ocenia bezproblémové a komfortné parkovanie v podzemných garážach centra (v prípade vjazdu z ulice Bajkalská, 2 hodiny zdarma). Práve parkovanie je podľa nedávneho prieskumu oc tehelko v spolupráci s MNFORCE kľúčovým faktorom, ovplyvňujúcim finálny výber obchodného centra.

Príďte sa presvedčiť sami. Navštívte novú, športovo-nákupnú destináciu v Novom meste, kde si na svoje prídu nielen milovníci športu.

СЕРВІС ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ З ТИМЧАСОВИМ ПРИХИСТКОМ З УКРАЇНИ

НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ (ОГЛЯД НАЙПОШИРЕНІШИХ СИТУАЦІЙ)

Юридичний консультаційний центр також розглядає питання щодо охорони здоров'я.

Питання щодо охорони здоров'я є одними з найпоширеніших, з якими громадяни України у Словаччині звертаються до юридичної команди Ліги прав людини. Практичні проблеми зберігаються через те, що іноземці з тимчасовим прихистком (odídenci), які є безробітними, не є частиною системи державного медичного страхування. У деяких випадках медичні працівники навіть просять іноземців з тимчасовим прихистком (odídencov) з України, платити за медичне обслуговування, яке суперечить тому, на що вони мають право.

Іноземці з тимчасовим прихистком (odídenci) з України, звертаються до центру юридичних консультацій із питаннями щодо відмінностей у наданні медичної допомоги особам, які мають тимчасовий прихисток, порівняно з особами, що мають державне медичне страхування. Іноземцям з тимчасовим прихистком (odídencom) з України також потрібна була порада щодо того, як знайти лікаря або обрати компанію медичного страхування. Їх також цікавить наявність пільг, що надаються компаніями медичного страхування на стоматологічну допомогу. Однак ці виплати недоступні для безробітних осіб, яким надано тимчасовий прихисток, оскільки Словаччина не вважає їх застрахованими особами.

Як застрахуватися в Словаччині (згідно із законом, має бути виконана хоча б одна з умов):

- економічно активна особа (тобто працевлаштована особа з мінімальною заробітною платою)
- самозайнята особа
- особа з постійним місцем проживання в Словаччині

Шановні мешканці Ружинова, громадяни України!

Після нападу росії на вашу Батьківщину понад три роки тому, тисячі з вас знайшли свій новий дім тут, у нашій громаді - в Ружинові. Із самого початку наші волонтери, а також місцева адміністрація намагалися надати вам максимальну підтримку та допомогу в цій складній життєвій ситуації. Ми щиро сподіваємося, що нікому з нас ніколи не доведеться покинути свій дім через війну, як це сталося з вами.

Ми усвідомлюємо, що для багатьох із вас наше місто вже стало другим домом. Хтось із вас прагне повернутися додому, інші вже прижилися тут, у Ружинові, а частина, на жаль, не має можливості повернення.

Водночас розуміємо, що почати нове життя в іншій країні - непросто. Навіть базові речі, як-от оформлення дитини до дитячого садка, пошук сімейного лікаря, працевлаштування чи взаємодія з державними установами, можуть бути складними в незнайомому середовищі.

Оскільки Ружинов став новою домівкою для тисяч українців - ймовірно, найбільшою спільнотою з-поміж усіх громад Словаччини - ми вирішили звернутися до вас на сторінках нашого муніципального часопису українською мовою. Ми прагнемо надати вам базову та актуальну інформацію щодо повсякденного життя у Словаччині: як діяти в типових життєвих ситуаціях, які правила та закони діють у нашій країні, на які права ви можете розраховувати та які зміни останнім часом були ухвалені.

Вірю, що наша ініціатива буде для вас корисною. Буду вдячний, якщо ви поділитеся цією інформацією з родичами та друзями. Також просимо вас надати зворотний зв'язок - про те, які теми вас цікавлять, що вас турбує, які питання виникають та які відповіді ви хотіли б отримати.

Якщо ж у наших публікаціях українською мовою траплятимуться незначні орфографічні помилки, просимо поставитися до цього з розумінням.

З повагою
Мартін Хрен
староста Ружинова

Milí Ružinovčania,

po tom, čo už pred viac ako troma rokmi vypukla vojna na Ukrajine, práve u nás, v Ružinove, našlo svoj nový domov najviac utečencov a odídencov z tejto krajiny. Presné čísla dnes vlastne ani nepoznáme, odhady však hovoria, že v Ružinove žije možno až 8000 ľudí z Ukrajiny - čiže nám pribudlo takmer 10 % obyvateľov.

Bez ohľadu na to, aký máme na tému vojenského útoku Ruska na Ukrajinu názor, je veľmi dôležité, aby sa ľudia z Ukrajiny, ktorý u nás žijú, dokázali čo najviac plnohodnotne zapojiť do normálneho života. Aby u nás mohli napríklad pracovať, tvoriť hodnoty a platiť dane, a neboli odkázaní na sociálnu pomoc. Ak chceme presvedčiť kvalifikovaných zamestnancov, aby u nás zostali a pracovali vo všetkých oblastiach, kde sami nemáme dosť ľudí - od lekárov a učiteliek až po zamestnancov vo fabrikách a stavbárov - musia aj oni vedieť, že tu nájdu plnohodnotný domov a vybavia všetko, čo potrebujú - od školy pre deti až po lekára, kurzy slovenčiny či rôzne úradné potvrdenia.

Aj preto sme sa rozhodli na stránkach nášho Ružinovského Echa zaradiť pravidelný informačný servis pre ľudí z Ukrajiny v ich rodnom jazyku. Budeme im poskytovať informácie o tom, ako vybaviť rôzne veci na rôznych úradoch, či aktuality z oblasti zmien pravidiel a zákonov, ktoré sa ich týkajú. Servis na našich stránkach nám pomôže komunikovať s nimi o rôznych témach a problémoch.

Ak vo svojom okolí poznáte ľudí z Ukrajiny - susedov, známych - ktorým by sa mohli zísť informácie z týchto stránok, dajte im prosím vedieť, aby Ružinovské Echo začali sledovať. Je to na prospech nás všetkých spoločne.

Martin Chren
starosta

Іноземці з тимчасовим прихистком (odídenci) з України, які не працюють і не сплачують медичне страхування (або їхній роботодавець не сплачує його за них) - **договірні відносини з постачальником медичних послуг Všeobecna zdravotna poisťovna (VšZP)** (працівники та самоплатники мають можливість обрати страхову компанію)	**діти віком до 18 років (+ 364 дні)**	**дорослі**
невідкладна медична допомога (раптова зміна стану здоров'я, яка безпосередньо загрожує життю, будь-якій з основних життєво важливих функцій, або раптовий та нестерпний біль) - огляд медичним працівником у постачальника медичних послуг	**так**	**так**
можливість укладання договору про надання медичної допомоги з лікарем загальної практики	**так**	**так**
профілактичні огляди, вакцинації, огляди у лікарів - спеціалістів, лікування хронічних захворювань	**так**	**так**
гінекологічні огляди (догляд під час вагітності та пологів)	**так**	**так**
стоматологічні огляди	**так**	**так**
призначення ліків	**так**	**так**

Часті запитання:

Чи зобов'язаний сімейний лікар оглянути іноземця з тимчасовим прихистком (odídenca) з України?
Застосовуються ті ж правила, що й для осіб, застрахованих державою.

Чи є можливість звернутися за лікуванням у відділенні невідкладної допомоги у разі раптового та серйозного погіршення здоров'я?
Так.

Чи оплачує іноземець з тимчасовим прихистком (odídenec) з України свої ліки з власних коштів?
Можливі лише додаткові доплати, як і у державних застрахованих осіб.

Чи доплачує іноземець з тимчасовим прихистком (odídenec) з України за медичні послуги?
Можливі лише додаткові доплати, як і у державних застрахованих осіб.

Вибрані медичні заклади,
які лікуватимуть іноземців з тимчасовим прихистком (odídencov) з України:

Медичний центр, Ровнянкова 1
(включаючи гінекологічні та психіатричні амбулаторії)
Університетська лікарня Братислави/ Поліклініка Ружинова, Ružinovská 4813/10
- лікування людей з медичною страховкою в Словаччині без проблем (відповідно до умов конкретної амбуланції)

Стоматологічна клініка та швидка допомога, Крижна 44
- приватна, лікування оплачує пацієнт

Стоматологічна клініка Pro Smile, Mlynské nivy 49 (Apollo BC II)
- пацієнт повинен спілкуватися словацькою мовою, або в супроводі особи, яка розмовляє словацькою мовою
- приватна, оплата згідно з з цінами клініки

Стоматологічна клініка Ружинов (Ružinov Dental Clinic)
вул. Каштельська, 2, Братислава (Kaštieľska 2, Bratislava)
Кабінет лікарки Марії Олексик
Кабінет лікарки Ольги Жовнір
- Повністю оплачується пацієнтом (з урахуванням наявного медичного страхування у Словаччині, якщо пацієнт/-ка його має)
- Пацієнт/-ка повинен/-на пройти профілактичний огляд (один раз на рік)
- Інші послуги — відповідно до актуальних умов роботи кабінетів

Sencare, Lichnerova 39/A, 903 01 Senec (www.seneccare.sk)
- річна плата не стягується, має договори з усіма страховими компаніями

Детальніше про надання медичних послуг у Братиславському краї можна дізнатися на сайті

bratislavskykraj.sk/ukrajina-zdravotna-starostlivost/

Vyber si aj ty
zmysluplnú prácu
BRATISLAVSKÝ KRAJ
NECHODÍM DO PRÁCE,
ROBÍM ČO MA BAVÍ
Michal,
vychovávateľ – diagnostik
Centrum sociálnych služieb
prof. Karola Matulaya pre deti a dospelých
www.robimcomabavi.sk

ŽUPNÁ STREDNÁ ŠKOLA V RUŽINOVE MÁ NOVÉ ŠPORTOVISKO. K DISPOZÍCII BUDE NIELEN ŽIAKOM, ALE AJ VEREJNOSTI

Nové športové ihrisko vzniklo na SPŠ stavebnej a geodetickej na Drieňovej v Bratislave. Vybudované bolo na mieste pôvodného školského ihriska, ktoré chátralo a nebolo používané. Rekonštrukciu realizoval Bratislavský samosprávny kraj (BSK) za takmer 400 tisíc eur.

„Športové areály pri školách postupne meníme na otvorené miesta plné pohybu a života. Vieme, že takýchto priestorov je stále málo - a pritom práve pohyb je pre dnešné deti a tínedžerov kľúčom k zdraviu a psychickej pohode. Aj preto sme zrekonštruovali napríklad športoviská na Gymnáziu Pankúchova alebo na Adlerke v Dúbravke,“ povedal predseda **BSK Juraj Droba.**

Ihrisko má celkovú plochu 870 m². Kompletne vymenené bolo podložie pod športovým povrchom, ktorý je zložený z kvalitných trvácnych materiálov. Športový povrch, na ktorom bolo realizované aj nové čiarovanie ihrísk, je určený najmä pre loptové hry ako futbal, basketbal, volejbal, ale i nohejbal, bedminton či hádzaná. Osadená je tu aj detská naháňačka chránená plným a stabilným mantinelovým systémom, ktorý je kotvený do múrika vedenom po celom obvode ihriska. Celý povrch ihriska je vodopriepustný a odvodnený systémom drenáží vyústených do dvoch vsakovacích jám. Súčasťou ihriska sú aj lavičky, odpadkové koše a stojan pre bicykle. Vstupy na ihrisko sú dva. Jeden z nádvoria školy a druhý pre verejnosť.

„Pri návrhu tohto ihriska sme vychádzali z potrieb školy aj požiadaviek mestskej časti Ružinov. Vzniklo tak miesto, ktoré slúži verejnosti, no zároveň rešpektuje okolie - napríklad aj špeciálnym osvetlením, ktoré neruší obyvateľov priľahlých bytoviek. A tým to nekončí - vedľa ihriska čoskoro pribudne aj nové verejné parkovisko,“ doplnil **Juraj Droba.**

80 ROKOV OD OSLOBODENIA

BRATISLAVA NA SKLONKU DRUHEJ SVETOVEJ VOJNY

Nedávno sme si pripomenuli 80. výročie konca druhej svetovej vojny v Európe. Napriek tomu, že dnes ešte stále žijú pamätníci tohto hrozného obdobia, väčšina ľudí má pocit, akoby sa táto časť dejín Slovenska ani netýkala a celú vojnu na našom území vnímajú nanajvýš cez SNP. Avšak to, že vtedajší Slovenský štát stál na strane agresora, malo dopad aj na život jeho obyvateľov.

Pohľad na Bratislavu pri útoku amerických bombardérov

Ako sa vojna dotkla hlavného mesta a jeho okolia? Hlavnú úlohu pre bombardovanie strategických cieľov v strednej Európe dostala 15. vzdušná armáda so základňou na letisku v talianskom meste Lecce. Tá sa spočiatku nášmu územiu vyhýbala. Aj preto bol vydaný rozkaz slovenskej protivzdušnej obrane nestrieľať na Američanov, pokiaľ neútočia na naše ciele. Možné dôvody sú dva - vyhnutie sa provokácii, ktorá by vyvolala odvetné opatrenia, alebo potreba šetriť vojenskú techniku a muníciu.

Prvé bombardovanie

Situácia sa zmenila 16. júna 1944, keď o šiestej ráno na juhu Talianska vzlietlo do vzduchu 658 bombardérov pod ochranou 290 stíhacích lietadiel. Ich hlavnou úlohou bolo ochromiť výrobu ropných produktov v regióne okolo Viedne. Špeciálnu misiu malo 47. bombardovacie krídlo, ktoré pozostávalo zo 4 skupín lietadiel typu B-24 Liberator a to zničiť rafinériu minerálnych olejov Apollo v Bratislave. Tá bola menšia ako tie okolo Viedne, no stále zodpovedala za produkciu 1,3 % pohonných hmôt pre „Tretiu ríšu".

Trvalo asi štyri hodiny, kým letky dorazili nad hlavné mesto. Trasa viedla cez Jadranské more, vtedajšiu Juhosláviu a Maďarsko. Až po Balaton sa americké lietadlá nestretli so žiadnym odporom. Medzitým ale Nemci zmobilizovali 8. stíhaciu divíziu Luftwafe a až po Bratislavu prebiehali silné vzdušné boje medzi stíhacími letcami. Po desiatej hodine to začalo a medzi 10:11 a 10:21 zhodilo na Bratislavu 158 bombardérov takmer 400 ton bômb.

Dve z týchto lietadiel boli zostrelené, no škody na meste boli veľké. Z priestorov „Apollky" sa valil do výšky obrovský čierny dym a výroba bola ochromená na 80 %. Zasiahnuté boli aj mnohé iné dôležité ciele - Starý most (vtedy Most M.R. Štefánika), dnešné národné múzeum, zimný prístav, 16 lodí na Dunaji, ale aj veľké množstvo civilných budov. Dôvodom zásahu obytných štvrtí bol fakt, že bomby boli zhadzované spravidla z výšky 6 000 až 7 000 metrov. Určite nepomohla ani zlá viditeľnosť kvôli čiernemu dymu z rafinérie.

Šafárikovo námestie

Následky boli veľké - bratislavské nemocnice po nálete ošetrili takmer šesťsto osôb a vyše sedemsto bolo nezvestných. Počet obetí sa podľa Civilnej protileteckej ochrany vyšplhal až 770, aj keď toto číslo mnohí odhadli na nižšie. Nebolo to posledný krát, čo bola rafinéria a mesto bombardované. Z americkej strany sa to zopakovalo ešte päťkrát a vo februári 1945 sa k nim pridali aj vzdušné sily Červenej armády.

Oslobodenie pred dverami

Bitke o Bratislavu predchádzali niekoľkomesačné boje o južné Slovensko. Začalo to úspešným prerazením nemeckej obrany a prekročením rieky Hron v januári 1945. Nezostalo to však bez odozvy. 17. februára spustil Wehrmacht protiofenzívu s názvom Operácia južný vietor (nemecky Unternehmen Südwind). Počas týždňa sa podarilo 8. armáde pod velením Hansa Kreysinga zatlačiť sovietskú 7. gardovú armádu Mikhaila Šumilova späť za rieku Hron. Operácia je považovaná za jedno z posledných víťazstiev nemeckých ozbrojených síl v druhej svetovej vojne a bolo pri nej nasadených až 282 ťažkých tankov a samohybných diel.

Opätovný pokus prekročiť Hron spustil 25. marca bratislavsko-brnenskú ofenzívu podľa plánu maršala Malinovského. Na

pomoc prišla dokonca Dunajská flotila a námorná pechota, ktorá sa vylodila v tyle nemeckých obrancov. Bola sprevádzaná aj náletmi vzdušných síl, najmä na Komjatice, Vráble a Nitru. Po páde Komárna a Nových Zámkov 29. marca nabral postup vojsk Červenej armády na rýchlosti a 2. apríla dorazila 7. gardová armáda už k Vajnorskému letisku.

Bitka o Bratislavu

V tom čase už stihli mesto opustiť prezident, vláda aj gardisti. Najprv sa stiahli do Holíča a následne do rakúskeho kláštora v Kremsmünsteri. Civilné prípravy na obliehanie mal na starosti mešťanosta (ekvivalent dnešného primátora) Štefan Ravasz, ktorý v tom režime nebol volený, ale menovaný vládou. Viaceré rodiny sa v rámci dobrovoľnej výzvy odobrali do okolitých dedín. 31. marca bol za smutných okolností vypravený posledný transport do koncentračného tábora Mauthausen. V deň príchodu prvých sovietskych vojakov už v Bratislave odstavili aj vodu, elektrinu, plyn a hromadnú dopravu.

Bratislavu bránili prevažne nemecké jednotky s asistenciou maďarskej pechoty. Niektoré nemecké jednotky mali označenie Festung (po slovensky pevnosť), ktoré často bojovali do posledného chlapa. Zákopy a obranné pozície na východe mesta boli v troch líniách. Prvá križovala predmestia, druhá išla od fabriky Dynamitka po Prievoz a posledná od Koliby po Pálenisko. Nemeckí ženisti (nem. Pioniere) podmínovali most a viaceré kusy infraštruktúry.

Sovietske vojská pod 2. ukrajinským frontom maršala Malinovského v prvý deň obsadili letisko vo Vajnoroch a na druhý deň, 3. apríla sa presunuli k mestu. Práve v tento deň boli tvrdé boje v dnešnom Ružinove, konkrétne v Prievoze a Trnávke. Oslobodená bola Rača a dnešné Nivy padli pod delostreleckú paľbu. Nemeckí ženisti v tento deň poškodili aj Starý most a Červený most na Železnej studienke.

Červená armáda postupovala najmä po hlavných dopravných tepnách. Konkrétne v Ružinove po Trnavskej ceste a Prievozskej ulici. Pred vstupom do centra bolo staré mesto ťažko bombardované delami a raketami z Kaťuší. Do mesta následne vstupovala pechota a tanky aj cez prístav a Mlynské nivy. 4. apríla sa po ranných bojoch vojaci Osi dali na útek cez Patrónku a Lamač smerom na Záhorie. Zničené boli stovky budov a civilné straty sa odhadujú na 120 obyvateľov mesta. To sú však iba obete vojenských operácií. Nesmieme zabúdať ani na obete ľudáckeho režimu, ktorý v predchádzajúcich rokoch vyhladil celé rodiny a zničil množstvo ďalších.

Horiaca Apollka

Šancová ulica

INZERCIA

FÉROVO S FERROM FABIÁNOM

STAČILO! UROBME PORIADKY S KOLOBEŽKAMI!

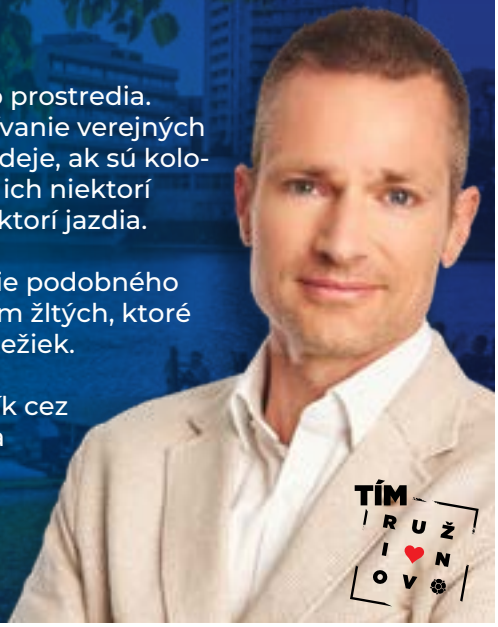
Je veľmi dôležité, že sa snažíme robiť niečo pre ochranu životného prostredia. Je však neakceptovateľné, ak to znamená bezprecedentné zneužívanie verejných priestranstiev a ohrozovanie všetkých okolo. Pretože presne to sa deje, ak sú kolobežky pohodené kdekoľvek na chodníkoch, trávnikoch, alebo či si ich niektorí šikovníci ťahajú až do vchodov. Nehovoriac o tom, ako na nich niektorí jazdia.

Pocit, že sa správam „zeleno“ nie je argumentom ospravedlňovanie podobného správania sa. Táto téma sa týka rovnako zdieľaných bicyklov (okrem žltých, ktoré majú jasne určené parkovacie stojany) ako aj rôznych farieb kolobežiek.

Budem veľmi rád, ak si nájdete čas a vyplníte tento krátky dotazník cez QR kód. A pošlite mi aj fotky pohodených kolobežiek a bicyklov na adresu kolobezky.bratislava@gmail.com (a napíšte, kde ste fotku spravili). Spolu to dokážeme zmeniť.

S úctou,

Ing. František Fabián, MBA
váš ružinovský poslanec

SÚŤAŽ

DÔLEŽITÉ JE VEDIEŤ SPRÁVNE ZAREAGOVAŤ

Bolo by skvelé, ak by sa také veci diali len vo filmoch, ale, žiaľ, nie je to tak. Viete preto, čo treba robiť, ak sa ocitnete v nepredvídateľnej situácii, ako sú napríklad teroristický útok, požiar či povodeň? A vedia to vaše deti alebo ich učitelia? Aj tieto schopnosti dokáže preveriť súťaž mladých záchranárov civilnej ochrany.

Dnešní štyridsiatnici si ešte pamätajú branné cvičenia, kde sa žiaci učili ako správne uhasiť požiar, ako sa orientovať v teréne, či ako poskytnúť prvú pomoc a hlavne, ako sa správať pri mimoriadnych udalostiach. Teraz už štandardnou súčasťou vyučovania nie je a je to škoda. Pretože práve v tejto dobe sa súčasťou našich, ale aj tých detských životov, stávajú nepredvídateľné udalosti častejšie ako kedysi.

Koncom apríla sa v areáli ZŠ Holíčska v Petržalke konalo Okresné kolo súťaže mladých záchranárov civilnej ochrany Bratislava 2024/2025 pre žiakov II. stupňa základných škôl a pre žiakov 1. až 4. ročníka osemročných gymnázií pod záštitou prednostu Okresného úradu Bratislava. Celú súťaž s okresnými, krajskými a celoslovenským kolom zastrešuje sekcia krízového riadenia Ministerstva vnútra v spolupráci s okresnými úradmi, odbormi krízového riadenia. Súťaž prebiehala v 73 okresoch a tento rok sa konal už jej 27. ročník.

V tomto ročníku sa okresného kola zúčastnilo 15 bratislavských škôl, z ktorých každú reprezentovali štyria žiaci, ktorí tvorili zmiešaný tím - dvaja chlapci a dve dievčatá. Tímy súťažili v šiestich disciplínach. V nich sa zamerali na ošetrenie rôznych druhov zranení, streľbu zo vzduchovky na terč, orientáciu v teréne pomocou kompasu, použitie ochrannej masky, rozoznávanie varovných signálov CO, balenie evakuačnej batožiny, hasenie požiarov džberovkou a podobne. Disciplíny mali nielen praktickú, ale aj teoretickú časť. S realizáciou jednotlivých stanovíšť pomohli členovia Dobrovoľnej civilnej ochrany, Slovenského Červeného kríža, či Dobrovoľného hasičského zboru z Ružinova.

3. miesto v tejto okresnej súťaži získalo družstvo Gymnázia Ladislava Novomestského v Ružinove. 2. miesto obsadil tím Gymnázia Matky Alexie a z 1. miesta do krajského kola postúpili žiaci zo Základnej školy s MŠ Česká.

INZERCIA

OČNÁ AMBULANCIA
PRE DETI A DOSPELÝCH

LamaLens
Očná ambulancia

- Poskytujeme komplexné vyšetrenie zraku v plnom rozsahu pre **DETI OD 0 ROKOV A DOSPELÝCH**
- **Náš cieľ:** Špecializovaná a dôsledná starostlivosť zameraná na deti už od narodenia - teda v kritickom čase, keď sa vyvíja zrak, aby nedošlo k nezvratným a nenapraviteľným zmenám.

Realizujeme vyšetrenie zraku a modernú diagnostiku u dospelých pacientov.

K najčastejším ochoreniam, ktoré vyšetrujeme u detí patrí tupozrakosť, škúlenie, okuliarové chyby, zápaly, zúžené slzné cesty, hemangiómy. U dospelých sú to najmä suché alebo unavené oči, dioptrické chyby, sivý zákal, alergie, bolesť očí.

Bližšie informácie, objednávanie: www.lamalens.sk, www.navstevalekara.sk
02/6026 4122 | Adresa: Líščie údolie 57, Karlova Ves (poliklinika)

PREDSTAVUJEME VÁM

RUŽINOVSKÍ POSLANCI: ČO STE O NICH NEVEDELI

Meno a priezvisko, titul
Ing. Marcela Kulifajová

Rok narodenia
1974

Volebný obvod
Štrkovec

Vzdelanie (najvyššie a prebiehajúce), univerzita/škola, špecializácia
vysokoškolské, STU stavebná fakulta

Relevantné pracovné skúsenosti, pracovná pozícia
- Sales Director: Strategické plánovanie predajných aktivít.
- Štátny radca pre regionálnu politiku SR: Komunikácia s regiónmi, riešenie problémov
- Projektový manažér: Vedenie národných projektov odborného vzdelávania
- Generálny manažér súkromnej strednej odbornej školy: Vedenie a koordinácia školy.
- Štatutár spoločnosti zaoberajúcej sa podporou talentu detí, komunikácie a projektového managementu.

Na čo ste tento rok využili svoju poslaneckú prioritu?
Organizácia podujatí pre deti

Vymenujte 5 vecí, ktoré máte radi:
Práca s mládežou a s dospelými, turistika, zbieranie hríbov, cestovanie.

Rozpočet mestskej časti má svoje limity. Predstavte si situáciu, že máte na stole tri projekty *(ako napr. oprava cesty , rozšírenie školy, alebo rekonštrukcia domova seniorov, vybudovanie parkovacieho domu na sídlisku, kde je obrovský problém s parkovaním)*, **ale peniaze máte len na jeden. Na základe čoho sa rozhodnete?**
Ak by boli v Ružinove všetky projekty rovnako dôležité, prvým krokom by bolo rozšírenie škôl. Rýchlo rastúca populácia a potreba kvalitného vzdelania pre deti sú prioritou, ktorá ovplyvní budúcnosť. Investícia do vzdelania prinesie lepšiu zamestnanosť a kvalitu života obyvateľov.

Ako viete, či sa rozhodujete správne?
Správne rozhodovanie sa zakladá na analýze dát, konzultáciách s odborníkmi, spätnej väzbe od občanov a etických hodnotách, ktoré podporujú spoločenské dobro a potreby.

Čo je podľa vás znakom, že politik dobre zastáva svoju funkciu?
Znakom dobrej politiky je transparentnosť, zodpovednosť, schopnosť počúvať občanov a efektívne riešiť ich problémy.

Meno a priezvisko, titul
Karolína Lupták Sigmundová, MSc.

Rok narodenia
1989

Volebný obvod
Trávniky

Vzdelanie (najvyššie a prebiehajúce), univerzita/škola, špecializácia
Master of Science, Viedenská univerzita, odbor Medzinárodné podnikové hospodárstvo

Súčasný zamestnávateľ a pracovná pozícia
Erste Group Bank AG, Analytička kreditného rizika pre finančné inštitúcie na oddelení Risk Managementu

Relevantné pracovné skúsenosti, pracovná pozícia
Počas vysokej školy som pracovala v Amazone v callcentre pre nemeckých predávajúcich a táto skúsenosť ma naučila efektívne komunikovať s ľudmi. Po štúdiu som nastúpila do rakúskej banky Erste Group Bank AG. Prvé roky som strávila na oddelení pre riadenie aktív a pasív, kde som sa venovala téme hedge accountingu. Neskôr som prešla na oddelenie Risk Managementu, kde pôsobím doteraz.

Na čo ste tento rok využili svoju poslaneckú prioritu?
Tento rok som ju zatiaľ nevyužila, no v roku 2024 som ju použila na nové hracie prvky na Muškátovej a Rezedovej ulici.

Vymenujte 5 vecí, ktoré máte radi:
Čas strávený s rodinou a priateľmi, šport, cestovanie, knihy a dobré jedlo - najmä stredomorskú kuchyňu.

Rozpočet mestskej časti má svoje limity. Predstavte si situáciu, že máte na stole tri projekty *(ako napr. oprava cesty, rozšírenie školy, alebo rekonštrukcia domova seniorov, vybudovanie parkovacieho domu na sídlisku, kde je obrovský problém s parkovaním)*, **ale peniaze máte len na jeden. Na základe čoho sa rozhodnete?**
Rozhodujem sa podľa toho, ktorý projekt má najväčší prínos pre obyvateľov a rieši najnaliehavejší problém. Snažím sa zohľadniť potreby komunity a vybrať projekt, ktorý má najväčší dopad na kvalitu života obyvateľov, vzhľadom na konkrétnu situáciu a aktuálnu potrebu.

Ako viete, či sa rozhodujete správne?
Rozhodujem sa na základe overených informácií a názorov ľudí, ktorí sa v téme vyznajú. Pri náročných rozhodnutiach si nechám čas, aby sa mi veci „rozležali“ v hlave.

Čo je podľa vás znakom, že politik dobre zastáva svoju funkciu?
Dobrý politik počúva ľudí, koná vecne a nezabúda, pre koho tam je. Vidno za ním výsledky, nielen reči.

SOCIÁLNE SLUŽBY

POMOC PRE OPATROVATEĽOV

Ak opatrujete osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, máte nárok na tzv. odľahčovaciu službu, ktorá vám umožní čas na odpočinok a regeneráciu. Túto službu zabezpečuje aj Miestny úrad Bratislava - Ružinov.

Odľahčovacia služba je sociálna služba poskytovaná neformálnym opatrovateľom, ktorí podľa zákona č. 448/2008 o sociálnych službách opatrujú člena rodiny s ťažkým zdravotným postihnutím a poberajú za jej opatrovanie peňažný príaspevok. Pomocou využitia tejto služby si môžu títo opatrovatelia dopriať voľno od náročnej, nepretržitej starostlivosti, vybaviť si osobné záležitosti, lekára alebo ísť na dovolenku.

Koľko dní v roku sa môže čerpať odľahčovacia služba

Odľahčovacia služba sa opatrovateľovi poskytuje v kalendárnom roku najviac na 30 dní. Aj počas čerpania tejto služby sa opatrovníkom vyplatí peňažný príspevok na opatrovanie v plnej výške. Opatrovateľ si môže čerpať odľahčovaciu službu aj prerušovane po jednotlivých dňoch.

Kto sa postará počas voľna o vašu opatrovanú osobu?

Počas čerpania odľahčovacej služby opatrovateľom neostane opatrovaná osoba bez dozoru a starostlivosti. Opatrovateľ požiada o najvhodnejší typ sociálnej služby. Môže ísť o domácu opatrovateľskú službu, pobytovú službu v zariadeniach sociálnych služieb alebo ambulantnú, napríklad v dennom stacionári.

Odľahčovaciu službu je možné využiť tak u verejného poskytovateľa sociálnych služieb (zriadeného samosprávami - obcou/mestom/VÚC), ako aj u neverejného poskytovateľa sociálnych služieb (cirkevné organizácie, občianske združenia, neziskové organizácie, iné právnické osoby a pod.).

Za poskytnutie odľahčovacej služby je potrebné poskytovateľovi sociálnej služby uhradiť úhradu podľa jeho aktuálneho cenníka. Ako získať finančnú pomoc na preplatenie nákladov na odľahčovaciu službu? Opatrovatelia, ktorí opatrujú dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím (vo veku 6-18 rokov) alebo dospelú osobu s ŤZP, či seniora, a poberajú peňažný príspevok na opatrovanie, môžu požiadať ÚPSVaR v rámci projektu Podpora odľahčenia opatrovateľov (platný do 31.12.2025) o finančný príspevok na úhradu za sociálnu službu. Po poskytnutí a uhradení platby za sociálnu službu sa žiadateľovi preplatia (refundujú) vynaložené finančné prostriedky.

Ako postupovať pri žiadosti o odľahčovaciu službu

Opatrovateľ podáva žiadosť priamo obci (na miestnom úrade), v ktorej bude odľahčovacia služba poskytovaná. Žiadosť o poskytnutie odľahčovacej služby (stiahnuť si ju môžete na webstránke ruzinov.sk). K žiadosti je potrebné doložiť tieto prílohy:

- kópia posudku vydaného príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia,
- kópia právoplatného rozhodnutia o peňažnom príspevku na kompenzáciu,
- potvrdenie príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o vyplácaní peňažného príspevku na opatrovanie,
- kópia rozsudku o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, ak bol vydaný.

Ďalšie otázky o sociálnych službách vám poskytnú na Odbore sociálnych vecí MÚ Ružinov, ktorý môžete kontaktovať na tel. čísle +421 2 48284451, +421 910 958 660 alebo e-mail kontakt: socialne@ruzinov.sk.

OD 1. 9. 2025 NASTÁVA ÚČINNOSŤ ZMENY ZÁKONA O POSUDKOVEJ ČINNOSTI

Úrady práce budú vydávať jednotný posudok pre sociálne služby aj kompenzačné príspevky

Na to, aby mohla osoba s ťažkým zdravotným postihnutím poberať sociálnu službu a iné náležitosti súvisiace s jej postihnutím, musel jej byť na to úradmi vydaný posudok. Posudkovú činnosť môžu vykonávať úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, ale o odkázanosti na sociálnu službu, mohli doteraz v správnom konaní vykonávať posudkovú činnosti obce a vyššie územné celky.

Od 1. septembra 2025 bude výkon posudkovej činnosti centralizovaný na jeden subjekt - posudzovanie budú vykonávať výlučne úrady práce, sociálnych vecí a rodiny. Ruší sa tým pôsobnosť obcí a vyšších územných celkov v rozsahu svojej pôsobnosti rozhodovať o odkázanosti na sociálnu službu a vyhotovovať posudok o odkázanosti na sociálnu službu.

INZERCIA

TAKTO BUDE VYZERAŤ NOVÝ ISTROPOLIS

Ak ste si doteraz Trnavské mýto spájali len s dopravnou križovatkou a tranzitnou zónou, čoskoro sa to zmení. Projekt Istropolis prinesie nový kultúrny a spoločenský priestor, kde sa bude prelínať mestský život s kvalitným bývaním, prácou a oddychom.

Hlavné mesto už dlho volá po modernej kultúrno-spoločenskej hale. Tá v Istropolise, s kapacitou 3 000 miest, má ambíciu stať sa priestorom, ktorý konečne ponúkne špičkové podmienky pre koncerty, konferencie aj spoločenské podujatia. „Chceme vytvoriť priestor, ktorý bude slúžiť všetkým - od fanúšikov hudby cez firmy organizujúce konferencie až po ľudí, ktorí hľadajú miesto na inšpiratívne stretnutia," hovorí Martin Šramko, riaditeľ spoločnosti Immocap. Halu navrhovali architekti z holandského ateliéru KCAP v spolupráci s holandsko-nemeckým štúdiom Cityförster. Akustické a dispozičné riešenie nového kultúrno-spoločenského stánku vytvorili odborníci z britskej firmy Charcoalblue. Z dielne svetoznámeho akustického štúdia vzišli legendárne priestory ako Royal Albert Hall, Alexandra Palace, Centre for Music v Londýne, Liverpool Philharmonic Hall, Massey Hall v Toronte či Queen Elisabeth Hall v Antverpách.

Zdroj: Immocap

Okrem kultúrnej haly vznikne v Istropolise aj 600 nových bytov a kancelárske priestory pre 5 000 zamestnancov. Nové námestia a komunitný park majú pomôcť vytvoriť priestor, ktorý bude viac než len súborom moderných budov. Veľkou zmenou prejde aj verejný priestor. Súčasťou projektu sú dve nové námestia s fontánami a rozsiahly park, ktorý svojou rozlohou prekoná aj Hlavné námestie v centre Bratislavy.

Jednou z najvýraznejších zmien bude nový prístup k doprave. Trnavské mýto je dnes jedným z najvyťaženejších dopravných bodov Bratislavy, no projekt Istropolis sa snaží priniesť iný pohľad na mobilitu. Očakáva sa výrazné rozšírenie peších zón, vznik nových cyklotrás a prepojenie priestoru s verejnou dopravou. To významne prispeje k tomu, že sa Trnavské mýto postupne zmení z tranzitného bodu na miesto, kde sa ľudia budú chcieť zdržiavať.

Prvá fáza výstavby Istropolisu začne v lete 2025 a už o dva a pol roka by mohli byť hotové prvé budovy. Kultúrno-spoločenská hala by mala byť dokončená v roku 2029.

KRÍŽOVKA

Clive Staples Lewis: Nikdy nie si príliš starý na to, aby si si vytýčil ďalší cieľ... (dokončenie v tajničke krížovky).

Clive Staples Lewis	citoslovce úderu dlaňou	krídlo (odb.)	mongolský divý kôň	šaty, oblečenie	Pomôcky: Aleko, aneorid, oon, pie, Šlep	Strana zelených Slovenska (skr.)	na to miesto	uchvátená	zmätok	Rachmaninovova opera		pojem v čínskej filozofii	zbožie	postoj s mierne ohnutými kolenami
druh lamy					šľapaj, stupaj / vajíčko (lek.)						vrcholový, špičkový (publ.)			
1. časť tajničky											alebo (bás.) / apriórny umelý jazyk			
španielsky kráľ							kovový tlakomer / rytmický celok							
Autor: *Miroslav Lisál*	odplata za previnenie	ukazovacie zámeno / pôvabne				tielko / meno Anastázie						letecká raketa (skr.) / morské oko		
nápor					zdanlivo / skladaj do záhybov						indonézske platidlo / sloh			
riečny kôrovec				truhla (knižn.) / polyvinylalkohol (skr.)						vlečný čln (hovor.) / starorímsky pozdrav				
anglické mužské meno			obruba manéže / obyvateľ Írska						grécka bohyňa pomsty / ruská rieka				elektrónvolt (zn.)	slovko rezignácie
2. časť tajničky							***3. časť tajničky***							
plochá strecha budovy							slovenská obec v okrese Lučenec							

RUŽINOVSKÉ ECHO 6/2025 • Dátum vydania 26. 5. 2025 • Mesačník mestskej časti Bratislava - Ružinov • Ročník XXXIII Vydáva TVR a RE s.r.o., Mierová 21, 827 05 Bratislava 212, IČO 35 728 213 • Príprava čísla: Mgr. Tatiana Tóthová, Ing. Adela Vavrušová, Mgr. Samuel Struss, PhDr. Dominika Sabová, Mgr. Ľudmila Ráceková, Mgr. Marek Sabo • ostatné foto: archív respondentov, Freepik • Redakcia: Mierová 21, 827 05 Bratislava, e-mail: echo@tvr.sk • Redakcia nezodpovedá za obsah a gramatickú úpravu inzerátov • www.ruzinovskeecho.sk • Náklad: 48 000 ks • Distribúcia zadarmo do schránok • Evid. č. 4093/10 • ISSN 1338-9408

Slovnaft

NAŠA CESTA MÁ SVOJ PRÍBEH

Píšeme ho spolu už šesť generácií.

SENIORI

SPOZNÁVANIE NOVÝCH KULTÚR: INDIA

Je veľa spôsobov, vďaka ktorým môžeme spoznať iné kultúry a jedlo je jednoznačne jedným z tých najpríjemnejších. Mestská časť Bratislava - Ružinov spustila v apríli nový projekt, ktorý má za cieľ prepájať komunity a prvou destináciou bola India - najskôr severná a pri ďalšom stretnutí južná.

Členovia seniorských denných centier sa prednedávnom zúčastnili workshopu na tému Objavovanie chutí Indie. *„Toto zážitkové stretávanie vnímame ako platformu na prepájanie komunít. Radi by sme v tejto tradícii pokračovali, pretože takéto zážitky spríjemnia deň našim seniorom,“* povedala o projekte vedúca sociálneho odboru Mgr. Henrieta Valková. Na podujatí si seniori vypočuli zaujímavú prednášku o indickej kultúre a kuchyni, no najväčším zážitkom bola ochutnávka tradičných indických jedál.

Na tom prvom stretnutí si ružinovskí seniori pochutnali na jedle z oblasti severnej Indie - shahi murgh - kuracie mäso pečené v tandoori v korenistej kešu omáčke s basmati ryžou a chlebom. Druhé jedlo je typické pre južnú Indiu - bonda curry - korenené zemiaky v cícerovom cestíčku v paradajkovej omáčke s basmati ryžou a dvomi druhmi indického chleba. Na druhej ochutnávke indickej kuchyne sa podával - chicken lucknowi - marinované kuracie mäso pečené v peci tandoor, v omáčke z kewda kvetov a makai kofta - kukuričné fašírky v korenistej cibuľovej omáčke. Samozrejme, ani tento raz nechýbala na stole basmati ryža a indický chlieb.

Shrey Kadam, majiteľ indickej reštaurácie, ktorý vydal aj kuchársku knihu v slovenčine s názvom Chute mojej Indie, hovorí, že v reštaurácii sa snažia ukázať akú chuťovo bohatú kuchyňu má India, rôznorodosť korenín používaných v indickej gastronómii a tiež aj to, ako veľmi sú odlišné jedlá z rôznych častí Indie.

Túto príjemnú aktivitu ocenili mnohí zúčastnení seniori. *„Som veľmi rada, cením si to.“*, *„Je to iné jedlo, ale vychutnávam si to.“*, *„Obdivujem pána majiteľa ako dobre hovorí po slovensky. Vďaka jeho zaujímavému rozprávaniu o Indii som sa dozvedel opäť niečo nové“*, hodnotili zážitkovú návštevu reštaurácie ružinovskí seniori.

WORKSHOP O BEZPEČNOSTI

UČIA SA ODHALIŤ PODVODY NA INTERNETE

Ako zistím, že SMS-ka o tom, že moje dieťa malo nehodu, je podvod? Na ktorých webových stránkach nájdem overené spravodajstvo? Odpovede na tieto aj mnohé ďalšie otázky dostali ružinovskí seniori. Zaujalo vás to? Ďalšia takáto „vyučovacia hodina“ sa už pripravuje.

Správ o podvodoch, ktoré boli spáchané na senioroch, sú každý deň plné televízne noviny. Desaťtisíce eur odložili ku kontajnerom, v banke vybrali životné úspory. Polícia preto prízvukuje a pravidelne upozorňuje, aby sa o tom, čo plánujú urobiť, radšej poradili s blízkymi. Potom už môže byť neskoro. „Predstavujú sa napr. ako lekári a oznámia seniorom, že ich príbuzný leží zranený v nemocnici, nemôže komunikovať a potrebuje peniaze na ošetrenie,“ opisuje polícia, ako podvodníci útočia na city. Tí sa však často skrývajú aj za plynárov, či pracovníkov elektrární alebo vodární, pričom tvrdia, že prišli pomôcť. Namiesto toho však dôverčivých seniorov pripravia o všetky úspory. Špeciálnou kategóriou sú podvodné SMS-správy či e-maily. Buďte však pozorní a nikde neklikajte. Cez priložený webový link/ odkaz sa podvodníci dokážu nabúrať aj do bankového účtu a vybieliť vám ho do posledného centu.

Ružinovskí seniori sa učia rozpoznávať takéto správy v triede seniorov. Odborníci im vysvetľujú, ako odhaliť podvodníkov, ochrániť svoje peniaze, aj to, kde hľadať podstatné informácie a odlíšiť ich od hoaxov. „Ja verím iba mojim deťom a mojim najlepším kamarátkam,“ zhodli sa viacerí seniori, ktorí sa na školení zúčastnili. Aj to sa tu naučili - informácie si overiť a preveriť. Veď aj polícia upozorňuje, že pri telefonických podvodoch páchatelia seniorov vždy dôrazne žiadajú, aby nikoho z príbuzných nekontaktovali. Odborníci však hovoria - urobte to presne naopak a ešte predtým, ako peniaze zabalíte do tašky, zatelefonujte tomu, komu dôverujete. Môžete tak predísť obrovskému sklamaniu.

Záujem o seminár o internetovej bezpečnosti pre seniorov, ktorý pripravila spoločnosť Lenovo Slovakia, bol mimoriadny. Tridsiatka miest sa zaplnila v priebehu niekoľkých hodín. Ďalší sa pripravuje na jeseň tohto roka. Prihlasovanie bude - ako doposiaľ - opäť zverejnené v Ružinovskom Echu.

SENIORI, TOTO JE PRE VÁS

11. jún 2025 - 16:00

WORKSHOP
ANJELIK Z KNIŽNICE

KNIŽNICE: Miletičova 47, Bachova 7, Zimná 1, Na úvrati 52
Prihlásenie do 6. 6. osobne v kancelárii prvého kontaktu MÚ, mailom: socialne@ruzinov.sk, tel.: 02/48 284 451. Workshopu sa môže zúčastniť maximálne 10 osôb na jednu knižnicu. Vybratí účastníci budú informovaní SMS-kou.

16. jún 2025

TÉMATICKÁ VYCHÁDZKA
VLÁČIK BLAVÁČIK

Prehliadka rôznych dominánt centra Bratislavy, ako napríklad Bratislavský hrad, Nový most, UFO a ďalších, vláčikom s turistickým sprievodcom.
Nástup do vláčika je z Námestia Eugena Suchoňa.
Prihlásenie do 9. 6. osobne v kancelárii prvého kontaktu MÚ.

17. jún 2025 - 16:00

CESTOVATEĽSKÝ VEČER
LAPONSKO

CULTUS RUŽINOV (malá sála)
VSTUP JE VOĽNÝ

18. jún 2025 - 14:30

KONCERT
FOR YOU ACAPELLA VOCAL GROUP

CULTUS RUŽINOV (veľká sála)
VSTUP JE VOĽNÝ

26. jún 2025

VÝLET
SKALICA – STRÁŽNICE (CZ)

Návšteva skanzenu Strážnice, plavba Baťovým kanálom.
Prihlásenie do 16.6. osobne v kancelárii prvého kontaktu MÚ.

CULTUS
RUŽINOV

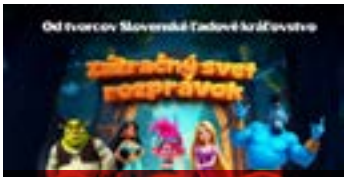
Ružinovská 28

Celý program nájdete na
www.cultusruzinov.sk

01.06. - ne 15.00 h -18.00 h

MDD V RUŽINOVE
Zábavné podujatie pre deti.
Pred DK Ružinov.
Vstup voľný.

04.06. - str 17.00 h

ZÁZRAČNÝ SVET ROZPRÁVOK
Vstupenky
v sieti Ticketportal.

05.06. - štv 19.00 h

CESTA DO UBIC
Divadlo Ívery,
vstupenky v sieti Tootoot.fm.

10.06. - ut 19.00 h

HORÚČKA SOBOTŇAJŠEJ NOCI
Divadlo Mystik.
Účinkujú: T. Palonder, K. Vrecková, M. Polyaková, N. Kóšová a ďalší.

11.06. - str 19.00 h

CHLAPSKÝ RAJ
Divadlo Komédie.
Účinkujú: P. Kočiš, J. Libezňuk, M. Šalacha, P. Plevčík, M. Kaprálik, E. Peťovský

12.06. - štv 19.00 h

POSTAV DOM
Divadlo Bumerang.
Účinkujú: P. Sklár, L. Hurajová, K. Spáčová a M. Spielman

13.06. - pi 19.00 h

2:22 PRÍBEH DUCHOV
Najlepšia hra súčasnosti, pri ktorej sa divák bude smiať aj báť.

14.06. - so 15.00 h

RUŽINOVSKÝ PSÍ MILÁČIK
10. ročník súťaže pre štvornohých hrdinov. Pred DK Ružinov.
Vstup voľný.

15.06. - ne

ŠTRKOVECKÝ POHÁR 2025
3. ročník paddleboardových pretekov

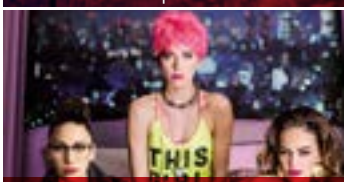
15.06. - ne 9.00 - 12.00 h

AKVÁRIUM TERÁRIUM
Vystavovanie, výmena a predaj akvarijných a terarijných živočíchov a doplnkov.

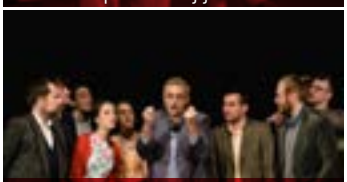
16.06. - po 19.00 h

POZVÁNKA
Bláznivá komédia v trojke. Ženatý, šťastný, zaľúbený... Kiežby to isté mohla povedať aj jeho žena...

17.06. - ut 19.00 h

MILENEC
Brilantná komédia svetoznámeho amerického autora Neila Simona.

19.06. - štv 19.00 h

REVÍZOR
Nadčasová satira ruského klasika Nikolaja Vasiljeviča Gogoľa.

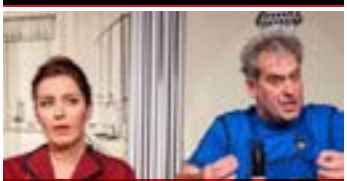
20.6. - pi 18.15 h

KONCERT HUSĽOVEJ ŠKOLY
Jedinečný koncert študentov Husľovej školy.
Vstupné: dobrovoľné.

23.06. - po 19.00 h

PENZION PONORKA
Teatro Bratislava,
vstupenky v sieti Ticketportal.

24.06. - ut 19.00 h

SOBÁŠNY LIST
Z prostredia obyčajnej židovskej rodiny, ktorá odišla z Kibucu niekedy v druhej polovici 20. storočia.

26.06. - štv 19.00 h

HRA NA ZUZANKU
Nadčasová hra
o životnej ceste za šťastím